

Stop uheld!

Bliv opmærksom på farerne og undgå uheld med kemikalier i hjemmet.

Stop uheld!

Kemikalier i private hjem medfører hvert år mange uheld, som kunne være undgået. Man kan se hvor farligt et kemikalie er på etiketten på emballagen. Hvis du læser denne folder, vil du bedre kunne forstå faremærkningen, og dermed kan du undgå uheld i hjemmet.

I dag kender vi faremærkningen med de orange faresymboler. Disse symboler vil over de næste år blive udskiftet med nye farepiktogrammer, idet man i EU har vedtaget nye regler for klassificering, mærkning og emballering af kemikalier. Disse regler bygger på et Globalt Harmoniserings System (GHS), som langsomt vil blive udbredt over hele verden. I denne folder finder du en præsentation af de nye farepiktogrammer, og en beskrivelse af hvilke farer, der gemmer sig bag symbolerne.

Kemikaliernes faremærkning vil fremgå af etiketten på produktet. Etiketten indeholder, ud over de nye symboler, også oplysninger om farens art og forholdsregler ved brug. Derudover vil etiketten indeholde et signalord, som vil være "Advarsel" eller "Fare", hvor "Fare" vil stå på de farligste produkter.

Generelt skal faremærkede produkter opbevares på et forsvarligt sted, som er utilgængeligt for børn. De bør heller ikke opbevares sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

Store mængder koncentreret spild og rester må ikke hældes i kloakken, medmindre dette er formålet med produktet. Bortskaffelse af indhold og emballage skal ske i henhold til national lovgivning. Se etiketten for information om bortskaffelse.

Fem gode råd

- Lad kemikalier forblive i deres original emballage.
- Følg instruktionerne på etiketten.
- Udsæt ikke hud, øjne og lunger for kemikalier.
- Kemikalier skal opbevares utilgængeligt for børn.
- Tænk på miljøet, før du smider kemikalier ud.

Sundhedsfare

Kemikalier, som kan give hud- og øjenirritation, allergisk hudreaktion, luftvejsirritation, sløvhed eller svimmelhed.

Eksempler

Kalkfjerner, WC-rens, kølervæske, nogle typer lim.

Forholdsregler

Afhænger af farerne, det anbefales at bruge beskytteshandsker og øjenbeskyttelse alt efter farens art. Hvis der er risiko for luftvejsirritation, sløvhed eller svimmelhed, bør man undgå indånding.

Farer

Nogle produkter kan irritere luftvejene ved indånding. Andre produkter kan indeholde organiske opløsningsmidler, som kan gøre én sløv og svimmel ved indånding. Dampe kan give hovedpine og beruselse. Indtagelse kan være farlig eller blot give ubehag og virke irriterende på slimhinder i mund og mave. Nogle produkter kan fremkalde en allergisk reaktion efter hudkontakt, mens andre kan give hudirritation og rødme. Hvis produktet kommer i øjnene, kan de blive irriterede.

Symboler som udgår

Lokalirriterende / Sundhedsskadelig

Ætsende

Kemikalier, som virker ætsende på huden, kan give alvorlige øjenskader eller ætser metal.

Eksempler

Eddikesyre, saltsyre, ammoniak, afløbsrens.

Forholdsregler

Brug beskyttelseshandsker og øjenbeskyttelse og undgå indånding.

Farer

Indånding af dampe/sprøjtetåger virker ætsende på luftvejene. Indånding kan give svie i mund og svælg samt nysen, hoste, åndedrætsbesvær og brystsmarter. Hvis man sluger produktet, kan det ætse mund, spiserør og mave. Dette vil give smerter i mund, svælg og mave og give synkebesvær og blodigt opkast. Produktet virker ætsende på huden og giver brændende smerte, rødme, blærer og ætssår. Hvis stoffet kommer i øjnene kan det fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Der er risiko for alvorlig øjenskade med synstab.

Symboler som udgår

Ætsende

Lokalirriterende

Brandfarlig

Brandfarlige væsker og deres dampe, gasser, aerosoler og faste stoffer.

Eksempler

Motorbrændstof, husholdningssprit, neglelakfjerner, flasker med flydende gas (LPG-flasker) og sprayflasker med LPG som drivgas.

Forholdsregler

Rygning og brug af åben ild er forbudt i nærheden af disse produkter. Hold beholderen tæt lukket og opbevar den på et køligt og velventileret sted. Det anbefales at bruge beskyttelseshandsker og øjenbeskyttelse ved risiko for stænk i øjnene.

Farer

Produkterne er meget brandfarlige og antændes, hvis de kommer i nærheden af åben ild, gnister og/eller høj varme. Voldsom eller eksplosiv brand kan være resultatet. Nogle produkter afgiver brandfarlige gasser i kontakt med vand eller selvantænder ved kontakt med luft. Eventuel brand slukkes med pulver, skum, kulsyre, brandtæppe eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden. Hvis det kan gøres uden fare, skal produktet fjernes fra det brandtruede område.

Symboler som udgår

Meget brandfarlig / Yderst brandfarlig

Miljøfare

Kemikalier, som er farlige for miljøet.

Eksempler

Terpentin, benzin, pesticider, biocider, maling, lak, nogle typer lim.

Forholdsregler

Undgå udslip til miljøet. Hæld ikke i kloak, medmindre dette er formålet med produktet. Bortskaffelse af indhold og emballage skal ske i henhold til national lovgivning.

Farer

Disse produkter er giftige for organismer, der lever i vand og kan give uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Symboler som udgår

Miljøfarlig

Kronisk sundhedsfare

Kemikalier, som giver kroniske skader såsom kræft, skader på arveanlæg og skader på forplantningsevnen. Omfatter også kemikalier, som giver allergi ved indånding, organskade eller lungeskade ved indånding.

Eksempler

Terpentin, benzin, cellulosefortynder, lampeolie.

Forholdsregler

Undgå indånding. Brug beskyttelseshandsker og øjenbeskyttelse ved risiko for stænk i øjnene. Indhold og emballage skal bortskaffes i henhold til national lovgivning.

Farer

Allergisk reaktion i luftvejene eller åndedrætsbesvær. Dampe kan give hovedpine og beruselse. Indtagelse kan give ubehag og virke irriterende på slimhinderne i maven. Nogle produkter kan være livsfarlige, hvis de indtages og kommer i luftvejene, hvor de kan fremkalde kemisk lungebetændelse. Udsættelse for nogle produkter kan give varig skade på helbredet (fx kræft eller skader på forplantningsevnen).

Symboler som udgår

Giftig

Sundhedsskadelig

Brandnærende

Kemikalier (gas, væske eller fast stof), som kan forårsage eller bidrage til forbrændingen af et andet materiale.

Eksempler

Desinfektionstabletter og -væske, blegemidler, ilt som anvendes ved vejtrækningsproblemer.

Forholdsregler

Rygning og brug af åben ild er forbudt i nærheden af disse produkter. Opbevares fjernet fra brandbare produkter. Det anbefales at bruge beskytteshandsker og øjenbeskyttelse ved risiko for stænk i øjnene.

Farer

Brandnærende stoffer er ikke nødvendigvis brandbare i sig selv, men de kan bidrage til udvikling af brand og forværre branden. Ved brand slukkes ilden med pulver, skum, kulsyre, brandtæppe eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden. Hvis det kan gøres uden fare, fjernes produktet fra det brandtruede område.

Symboler som udgår

Brandnærende

Akut giftig

Kemikalier, som er akut giftige ved indtagelse, hudkontakt og/eller indånding. Kemikalier med dette piktogram kan være livstruende.

Eksempler

Pesticider, biocider, træsprit.

Forholdsregler

Disse produkter findes normalt ikke i almindelig husholdninger og kan kræve en særlig købstilladelse. Kan kræve åndedrætsværn, beskyttelseshandsker, øjenbeskyttelse og særligt arbejdstøj. Giftige produkter skal opbevares under lås. Bortskaffelse af indhold og emballage skal ske i henhold til national lovgivning.

Farer

Produkterne er giftige og kan være livsfarlige ved indtagelse, hudkontakt og/eller indånding.

Symboler som udgår

Meget giftig / Giftig

Sundhedsskadelig

Gasser under tryk

Gasser i beholdere under tryk (2 bar eller højere).

Eksempler

Flasker med flydende gas (LPG-flasker), svejsegas, iltflasker.

Forholdsregler

Gasser under tryk skal opbevares på et godt ventileret sted og må ikke stå i sollys. Sørg også for, at alle slanger og fittings er tætte.

Farer

Vær opmærksom på, at gas under tryk kan eksplodere ved opvarmning. Farens art kan ses på etiketten og kan være meget forskellig afhængig af, om gassen er brandfarlig, brandnærende, giftig eller ætsende. Gasflasker kan også indeholde nedkølet gas, som kan give forfrysninger.

Der eksisterede ikke tidligere et symbol for denne fare.

Eksplisiv

Eksplorative kemikalier og artikler (genstande).

Eksempel

Nitroglycerin, ammunition, fyrværkeri.

Forholdsregler

Holdes væk fra varme, gnister og åben ild, og der må ikke ryges i nærheden af disse produkter. Det anbefales at anvende øjenbeskyttelse. Vær opmærksom på national lovgivning i forbindelse med opbevaring og bortskaffelse.

Farer

Ekspllosion med trykbølge eller udslyngning af fragmenter. Kan antænde andre materialer.

Symbol som udgår

Eksplisiv

Førstehjælp

Se etiketten for information om førstehjælp. Hvis ubehaget fortsætter, bør du søge lægehjælp enten ved at kontakte en læge eller giftlinjen – se nedenfor. Du bør have produktets emballage eller etiket ved hånden, når du søger hjælp.

Telefon: +45 82 12 12 12
www.giftlinjen.dk

Du kan finde denne folder på websiden nedenfor. På denne webside kan du også finde en quiz, hvor du kan teste, om du forstår de farer piktogrammerne henviser til.

MILJØMINISTERIET

www.mst.dk